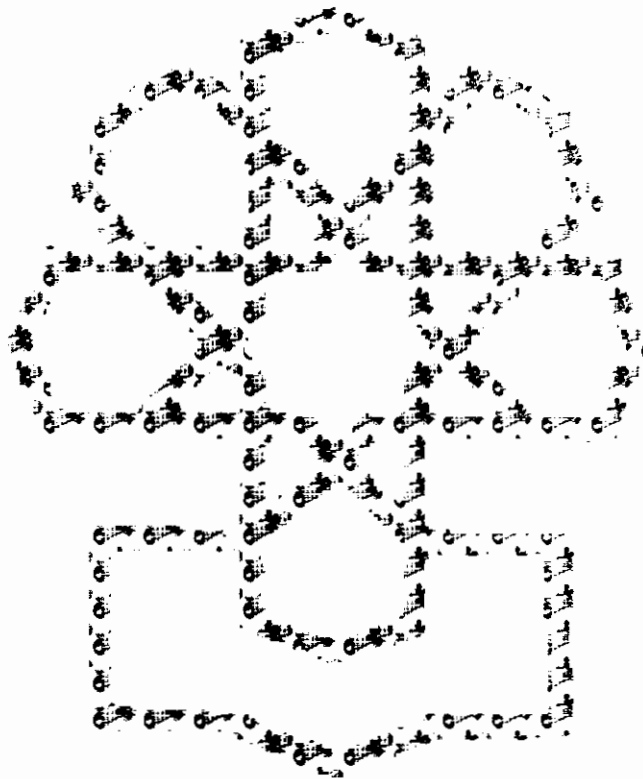

وزارت کار و امور اجتماعی

در لایحه بودجه

درباره لایحه بودجه ۱۳۷۹ - شماره (۳۲)

معاونت پژوهشی
دی ۱۳۷۸

کار: دفتر برنامه و بودجه

کد گزارش: ۱۶۰۵۱۴۸

بسمه تعالی

وزارت کار و امور اجتماعی در لایحه بودجه

کد گزارش: ۱۶۰۵۱۴۸

فهرست مطالب

نکات برجسته	۲
۱- مقدمه	۳
۲- بودجه وزارت کار و امور اجتماعی در لایحه بودجه سال ۱۳۷۹ به تفکیک جاری و عمرانی	۳
۳- درآمدهای اختصاصی	۴
۴- عرضه نیروی کار و اشتغال در برنامه سوم توسعه و لایحه سال ۱۳۷۹	۶
۵- پیشنهادها	۷
منابع و مآخذ	۹

* با هدف نرخ رشد اقتصادی سالانه ۶ درصد در طول برنامه سوم توسعه، کل اشتغال در سال پایانی برنامه به حدود ۱۸۴۸۰ هزار نفر افزایش خواهد یافت و به طور متوسط سالانه ۶۷۹ هزار فرصت شغلی جدید در اقتصاد کشور ایجاد خواهد شد. برای حصول این اهداف جمعاً مبلغ ۱۵۹۴۲/۶ میلیارد ریال سرمایه گذاری به قیمت‌های ثابت سال ۱۳۶۱ مورد نیاز می‌باشد.

* هدف ایجاد ۵۰۰ هزار شغل جدید در سال ۱۳۷۹ کمتر از متوسط پیش‌بینی شده در قانون برنامه سوم توسعه (متوسط ۷۶۰ هزار فرصت شغلی جدید در هر سال برنامه سوم) می‌باشد. با این حال این میزان شغل با مقدار برآوری نرخ رشد اقتصادی ۴/۵ درصدی برای سال ۱۳۷۹، سازگار است.

* با توجه به طولانی بودن زمان بهره‌برداری پروژه‌های مربوط به طرح‌های شماره ۳۰۵۰۱۲۴۶ و ۳۰۵۰۱۲۵۲ و کسری اعتبارات تخصیص یافته در سال گذشته، علاوه بر رعایت نکاتی از قبیل تخصیص به موقع اعتبارات مصوب، مستلزم پوشش دادن هزینه‌های مربوط به اجرای آنها در قالب افزایش بودجه مربوط به این بخش از فعالیت‌های وزارت کار و امور اجتماعی در سال ۱۳۷۹ می‌باشد.

* قابلیت افزایش سقف مبلغ مربوط به درآمدهای وزارت کار و امور اجتماعی برای بسیاری از ردیف‌ها وجود دارد. می‌توان از این محل برای ترمیم آثار احتمالی اجرای ماده ۵۰ قانون برنامه سوم بر اعتبارات فصل اداره امور اجتماعی و همچنین لحاظ کردن هزینه‌های اجرای ماده ۴۹ برنامه سوم توسعه استفاده کرد. از آن جمله است، ردیف‌های شماره ۴۱۹۹۴۴ و ۴۱۹۹۴۵.

* در لایحه بودجه سال ۱۳۷۹، میزان اشتغال و ایجاد فرصت‌های شغلی جدید پیش‌بینی شده، لیکن به نظر می‌رسد که چگونگی، کم و کیف و سمت و سوی آن مشخص نشده است. زیرا اولاً، دستگاه یا دستگاه‌های متولی آن تعیین نگردیده، ثانیاً، میزان اعتبار لازم به صورت کمی برای آن دیده نشده و ثالثاً، وظیفه دستگاه‌ها در ایجاد تعداد مشخص شغل جدید معین نگردیده است. بنابراین بهتر است که دقیقاً میزان فرصت‌های شغلی هر دستگاه در قبال دریافت اعتبار مشخص، تعیین گردد و سپس در قالب یک سیستم نظارتی اقدام به ارزیابی اجرای آن شود.

رشد قابل ملاحظه جمعیت در سال‌های گذشته و در نتیجه جوانی جمعیت کنونی کشور، بر شمار متقاضیان کار افزوده است. بنابراین فوری‌ترین هدف برای مدیریت و برنامه‌های اقتصادی کشور تأمین اشتغال و کاهش بیکاری است. نرخ بیکاری موجود و توزیع نابرابر آن در شهرها و روستاهای مختلف، ایجاب می‌نماید که تدابیر لازم برای ایجاد فرصت‌های شغلی جدید اتخاذ گردد و از این طریق به نیاز و همچنین خواستگاه قانونی جوانان کشور پاسخ داده شود. بنابراین متولیان امر اشتغال به ویژه وزارت کار و امور اجتماعی می‌باید تأمین اشتغال و کاهش بیکاری را در سرلوحه اقدامات خود در آستانه برنامه سوم توسعه قرار دهند. این گزارش با هدف تلاش در جهت شفاف نمودن ابعادی از بودجه وزارت کار و امور اجتماعی در لایحه بودجه سال ۱۳۷۹، پس از نکات برجسته و این مقدمه در چهار قسمت شامل سرفصل‌های: بودجه جاری و عمرانی وزارت کار و امور اجتماعی و کسری بودجه در سال ۱۳۷۸، درآمدهای اختصاصی، عرضه نیروی کار و اشتغال در برنامه سوم توسعه و لایحه بودجه سال ۱۳۷۹ و بالاخره پیشنهادها تهیه شده است.

۲- بودجه وزارت کار و امور اجتماعی در لایحه بودجه سال ۱۳۷۹ به تفکیک جاری و عمرانی

جدول شماره (۱)، بودجه جاری و عمرانی وزارت کار و امور اجتماعی را به تفکیک در لایحه بودجه سال ۱۳۷۹ و مقایسه آن با سال ۱۳۷۸ نشان می‌دهد.

جدول ۱- بودجه جاری و بودجه عمرانی وزارت کار طی سال‌های ۱۳۷۸ و ۱۳۷۹

میلیارد ریال - درصد

شرح	سال	۱۳۷۹		سهم اجزاء بودجه مصوب سال در کل	سهم اجزاء بودجه مصوب سال در کل	نرخ رشد بودجه مصوب لایحه ۱۳۷۹ نسبت به بودجه مصوب سال ۱۳۷۸
		پیشنهاد	مصوب (لایحه)			
بودجه جاری	۴۶۶/۶	۱۵۰۵/۶	۵۱۸/۷	۹۶/۵۴	۹۶/۴۶	۱۱/۱
بودجه عمرانی	۱۶/۷	۵۶/۵	۱۹/۰۳	۳/۴۵	۳/۵۴	۱۳/۹

همان‌طوری که از جدول ۱ مشاهده می‌شود، بودجه جاری و عمرانی وزارت کار و امور اجتماعی به طور مطلق در لایحه بودجه سال ۱۳۷۹ افزایش نشان می‌دهد، به گونه‌ای که بودجه جاری وزارت کار از رقم ۴۶۶/۶ میلیارد ریال مصوب در سال ۱۳۷۸ به حدود ۵۱۸/۷ میلیارد ریال در لایحه سال ۱۳۷۹ رسیده است. همین‌طور بودجه عمرانی این وزارتخانه نیز از ۱۶/۷ میلیارد ریال در سال ۱۳۷۸ به ۱۹/۰۳ میلیارد ریال در سال ۱۳۷۹ (لایحه) افزایش یافته است. از مقایسه سهم اجزاء در ترکیب بودجه وزارت کار ملاحظه می‌گردد که ساختار بودجه این وزارتخانه تغییر چندانی نداشته و به میزان بسیار جزئی در حد ۰/۱ درصد از بودجه جاری به بودجه عمرانی تحول داشته است. با محاسبه نرخ رشد بودجه وزارت کار و امور اجتماعی در قالب

لایحه بودجه سال ۱۳۷۹ نسبت به مبلغ مصوب در سال ۱۳۷۸. ملاحظه می‌گردد که در لایحه بودجه سال ۱۳۷۹، بودجه جاری به میزان ۱۱۱ درصد و بودجه عمرانی ۱۳/۹ درصد نسبت به مبالغ مصوب در سال ۱۳۷۸ رشد داشته‌اند.

کسری بودجه وزارت کار و امور اجتماعی در سال ۱۳۷۸ برابر با ۱/۲ میلیارد ریال می‌باشد که ۱۰ میلیارد ریال آن مربوط به ۲۹ اداره کل کار و امور اجتماعی در تمام استان‌های کشور و ۱/۲ میلیارد ریال نیز مربوط به حوزه مرکزی می‌باشد. سهم ادارات کل کار استان‌ها در کسری سال ۱۳۷۸ برابر با ۸۹/۳ درصد می‌باشد.

۳- درآمدهای اختصاصی

وضعیت درآمدی وزارت کار و امور اجتماعی در جدول (۳) برای سال‌های ۱۳۷۷ تا ۱۳۷۹ مقایسه شده است. همان‌طوری که ملاحظه می‌شود، در سال ۱۳۷۸ متوسط وصولی ماهانه این وزارتخانه به نحوی بوده است که پیش‌بینی می‌شود در چهار ماهه آخر سال نیز درآمدها به‌طور کامل قابل وصول باشد. به طوری که چنانچه ماهانه ۵۳۵۰ میلیون ریال محقق شود، نسبت به متوسط پیش‌بینی شده برای آن، ماهانه در حدود ۵۷۵ میلیون ریال بیشتر از مقدار مورد انتظار وصول خواهد شد. در مواردی نیز برای برخی از ردیف‌ها ظرفیت درآمدزایی بالاتر از مقدار پیش‌بینی شده است. لذا در لایحه بودجه سال ۱۳۷۹ یکی از روش‌های افزایش تخصیص بودجه می‌تواند به صورت افزایش سقف پیشنهادی برای ردیف‌هایی باشد که قدرت مانور وزارت کار و امور اجتماعی در آنها زیاد است. از آن جمله است کُد ۴۱۹۹۴۴ (ایجاد اشتغال مولد و فرصت‌های شغلی جدید شغلی و...، بندب ماده ۲۶ قانون وصول) و کُد ۴۱۹۹۵۹ (توسعه دوره‌های آموزشی ماده ۶۷ قانون وصول).

همچنین براساس ماده ۱۵۴ قانون کار و ماده ۷۸ قانون وصول و تبصره ۷ قانون بودجه سالانه، وزارت کار و امور اجتماعی مبلغ ۲۰۰۰ ریال به صورت ماهیانه بابت هر کارگر از کارفرمایان اخذ و به حساب مخصوصی که به این منظور مشخص شده واریز می‌گردد تا صددرصد مبالغ وصولی صرف احداث مجموعه ورزشی، فرهنگی و تفریحی کارگران شود. لیکن در سال ۱۳۷۸ درآمدی که از بابت فوق در قانون بودجه لحاظ شده ۲۰ میلیارد ریال و هزینه‌های احداث و نگهداری مجموعه‌های فوق ۱۰/۲ میلیارد ریال می‌باشد. وصولی ۸ ماهه ردیف ۴۱۹۹۴۵ مبلغ ۸/۲۹۲ میلیارد ریال می‌باشد که بیشترین میزان وصول در سه ماهه آخر سال تحقق خواهد یافت. لذا با توجه به این که در لایحه بودجه سال ۱۳۷۸ کل کشور مبلغ دریافتی از ۲۰۰۰ ریال به ۱۵۰۰۰ ریال افزایش یافته است، پیش‌بینی می‌شود درآمد مربوطه به ۱۷ میلیارد ریال افزایش یابد.

(میلیون ریال)

جدول ۳- مقایسه درآمدهای وزارت کار و امور اجتماعی طی سال‌های مختلف

لايه	پيشنهادی	وصولی	مصوب	فطمی	شرح	شماره طبقه‌بندی
۱۳۷۹	۱۳۷۹	۱۳۷۸ماه	۱۳۷۸	۱۳۷۷		۴۱۰۱۰۵
۲۶۰۰	۲۶۰۰	۱۴۱۱	۲۶۰۰	۱۳۸۲	درآمد حاصل از اجرای ماده ۱۸۶ قانون کار	
۴۸۰	۴۸۰	۳۰۲/۴	۱۰۰۰	۴۶۴	تقویت یا بازرسی کار - ماده ۶۹ قانون وصول	۴۱۰۴۲۳
۴۵۰۰	۴۵۰۰	۲۹۶۸/۴	۴۵۰۰	۳۳۰۶	صدور و تمدید پروانه کار اتباع خارجی - بند ه تبصره ۷ بودجه سال ۱۳۷۸	۴۱۹۹۱۱
-	-	۳۳/۷	۲۰۰	-	صدور شناسنامه کارگران خلیج فارس - بند الف ماده ۲۶ قانون وصول	۴۱۹۹۴۳
۳۵۰۰۰	۳۵۰۰۰	۲۶۰۹۸/۸	۲۳۰۰۰	۲۷۱۹۹	ایجاد اشتغال مولد و فرصت‌های جدید شغلی و... بند ب ماده ۲۶ قانون وصول	۴۱۹۹۴۴
۱۵۰۰۰	۱۵۰۰۰	۸۲۹۱/۴	۲۰۰۰۰	۱۰۷۴۹	ماده ۱۵۴ قانون کار - ماده ۷۸ قانون وصول	۴۱۹۹۴۵
۲۵۰۰	۲۵۰۰	۲۹۴۵/۴	۴۰۰۰	۳۳۹۳	توسعه دوره‌های آموزشی - ماده ۶۷ قانون وصول	۴۱۹۹۵۹
۲۰۰۰	۲۰۰۰	۷۳۳/۴	۲۰۰۰	۹۸۷	مجموعه ورزشی و فرهنگی و تفریحی کارکنان - ماده ۸۶ قانون وصول	۴۱۹۹۷۲
-	-	۲۴/۴	۰/۵	۰/۴	خدمات انفورماتیکی - ماده ۷۰ قانون وصول	۴۱۹۹۷۴
۲۷۰۰۰	۲۷۰۰۰	-	-	-	جریمه اشتغال غیر مجاز - موضوع ماده ۴۹ قانون برنامه سوم	۵۹۵۷۲۰
۸۹۰۸۰	۸۹۰۸۰	۴۲۷۹۸/۹	۵۷۳۰۰/۵	۴۷۴۸۰/۴	جمع کل	

۴- عرضه نیروی کار و اشتغال در برنامه سوم توسعه و لایحه سال ۱۳۷۹

عرضه نیروی کار کل کشور از ۱۶/۰۳ میلیون نفر در سال ۱۳۷۵ با رشد سالانه ۳/۷ درصد به ۲۱/۵ میلیون نفر در سال ۱۳۸۳ خواهد رسید که در مقایسه با رشد ۲/۳ درصدی دهه ۱۳۶۵-۱۳۷۵ بسیار قابل تأمل است. با توجه به عرضه نیروی کار ۲۱/۵ میلیون نفری نرخ مشارکت کل به ۳۸/۹ درصد افزایش پیدا خواهد کرد که ۳۶ واحد از سال ۱۳۷۵ بیشتر و تقریباً معادل ۱۳۶۵ می باشد. اما نرخ ناخالص فعالیت اقتصادی در سال ۱۳۸۳ به ۳۱/۵ درصد خواهد رسید که بالاترین میزان در طی سی سال گذشته است. این نرخ در سال ۱۳۴۵ معادل ۳۰/۴ درصد، در سال ۱۳۵۵ معادل ۲۹ درصد، در سال ۱۳۶۵ معادل ۲۵/۹ درصد و در سال ۱۳۷۵ معادل ۲۷/۱ درصد بوده است.

ساختار عرضه نیروی کار کشور به شرح جدول ذیل می باشد:

جدول ۴- عرضه نیروی کار کشور در طول برنامه سوم (۱۳۷۹-۱۳۸۳)

عرضه ساختار	شرح	تعداد (هزار نفر)	سهم (درصد)
عرضه کل		۷۲۱/۳	۱۰۰
مردان		۵۶۲/۱	۷۷/۹
زنان		۱۵۹/۲	۲۲/۱
شهری		۵۹۸	۸۲/۹
روستایی		۱۲۳/۳	۱۷/۱

چنانچه هدف نرخ رشد اقتصادی سالانه ۶ درصد را در طول برنامه سوم در نظر داشته باشیم، کل اشتغال در سال پایانی برنامه سوم به حدود ۱۸۴۸۰ هزار نفر افزایش خواهد یافت، که به طور متوسط سالانه ۶۷۹ هزار فرصت شغلی جدید در اقتصاد ایجاد خواهد گردید. به عبارت دیگر تقاضای نیروی کار در طول برنامه به طور متوسط سالانه ۴/۱ درصد رشد خواهد داشت و بهره‌وری نیروی کار نیز متوسط رشد سالانه ۱/۹ درصد را دارا خواهد بود. همچنین در پایان برنامه نرخ بیکاری به ۱۴ درصد کاهش خواهد یافت. برای نیل به اهداف یاد شده مجموعاً مبلغ ۱۵۹۴۲/۶ میلیارد ریال سرمایه گذاری به قیمت‌های ثابت سال ۱۳۶۱ مورد نیاز می باشد.

بنابراین، مطابق پیش‌بینی عرضه نیروی کار و اشتغال در برنامه سوم توسعه اقتصادی اجتماعی و فرهنگی کشور، تراز نیروی انسانی در پایان برنامه سوم به شرح جدول ذیل برآورد می شود:

جدول ۵- تراز نیروی انسانی در سال‌های مختلف (هزار نفر)

سال	۱۳۷۵	۱۳۷۸	۱۳۸۳
شرح			
عرضه نیروی کار	۱۶۰۲۷	۱۷۸۹۴	۲۱۵۰۰
تقاضای نیروی کار	۱۴۵۷۲	۱۵۰۸۵	۱۸۴۸۰
جمعیت بیکار	۱۴۵۵	۲۸۰۹	۳۰۲۰
نرخ بیکاری (درصد)	۹/۱	۱۵/۷	۱۴/۱

مطابق قانون برنامه سوم توسعه، سالانه به طور متوسط باید ۷۶۰ هزار فرصت شغلی ایجاد گردد. در سال ۱۳۷۹ به عنوان اولین سال برنامه سوم، هدف ایجاد ۵۰۰ هزار شغل جدید در نظر گرفته شده است. این رقم (۵۰۰ نفر شغل جدید)، با توجه به نرخ رشد اقتصادی ۴/۵ درصدی پیش‌بینی شده برای سال ۱۳۷۹، رضایت‌بخش می‌باشد، لیکن چنانچه هدف نرخ رشد اقتصادی ۶ درصد در نظر گرفته شود (نرخ‌های که به طور متوسط برای سال‌های برنامه سوم پیش‌بینی شده است)، میزان شغل‌های جدید برای سال ۱۳۷۹ (۵۰۰ هزار شغل جدید) کفایت نمی‌کند. زیرا در حدود ۲۶۰ هزار شغل کمتر از میزان پیش‌بینی شده ایجاد می‌گردد.

۵- پیشنهادها

۱- در فصل ۶ سیاست‌های اشتغال برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی کشور براساس ماده ۴۹ (جلوگیری از حضور نیروی کار غیر مجاز در بازار کار کشور) درآمد ۲۷ میلیارد ریال برآورد گردیده است. همچنین براساس ماده ۵۰ (تشویق کارفرمایان کارگاه‌های موجود به استخدام نیروی کار جدید) اعتباری به میزان ۳۰۰ میلیارد ریال پیش‌بینی گردیده است. با توجه به این که مواد یادشده جدید بوده و در قانون برنامه سوم مطرح و اجرای آنها مستلزم ایجاد هزینه‌هایی (عمدتاً اجرائی) می‌باشد. لذا در مفاد ماده ۴۹ ردیف ۱۱۲۵۲۳ شامل دو برنامه به شرح جدول (۶) می‌باشد.

جدول ۶- برنامه‌های ردیف ۱۱۲۵۲۳

اعتبار در سال (لایحه) ۱۳۷۹	شرح	ردیف
۱۳/۵ میلیارد ریال	کمک به جمع‌آوری و نگهداری اتباع خارجی در اردوگاه‌ها	۱۱۲۵۲۳
۲ میلیارد ریال	برنامه جمع‌آوری اتباع خارجی فاقد پروانه کار	۱۱۲۰۷
۱۱/۵ میلیارد ریال	برنامه نگهداری اتباع خارجی در اردوگاه	۱۱۲۰۸

همچنین در خصوص مفاد ماده ۵۰، مبلغ ۱۵ میلیارد ریال از فصل اداره امور نیروی کار به ردیف ۱۱۲۵۲۳ (پرداخت بخشی از حق بیمه سهم کارفرمایی استخدام نیروی کار جدید به سازمان تأمین اجتماعی) و ردیف ۱۱۲۰۱ (برنامه کارایی و اشتغال) اختصاص خواهد یافت. سایر ردیف‌های این فصل که ممکن است تحت تأثیر قرار بگیرند عبارتند از: ادارات کل کار و امور اجتماعی (که در سال ۱۳۷۸ با کسری مواجه بوده‌اند)، خرید ساختمان‌های ادارات کار سراسر کشور، اعتبارات حوزه مرکزی و پایگاه اطلاعات کار و طرح‌های آماری. بنابراین چنانچه از مجرای این مواد بر ردیف‌های یادشده فشاری وارد می‌شود

پیشنهاد می‌گردد از طریق افزایش سقف ردیف‌های درآمدی منعطف که قبلاً تشریح گردید، برطرف گردد. این پیشنهاد برای مفاد ماده ۴۹ نیز توصیه می‌شود.

۲- با توجه به این که اعتبارات مصوب لایحه بودجه سال ۱۳۷۹ برای طرح‌های ۳۰۵۰۱۲۴۶ و ۳۰۵۰۱۲۵۶ با مبالغ پیشنهادی وزارت کار و امور اجتماعی متفاوت بوده و اعتبارات تخصیص یافته در سال ۱۳۷۸ نسبت به میزان مصوب کسری دارد، صورت وضعیت طرح‌های یادشده به طور خلاصه مطابق جداول (۷) و (۸) ارائه شده است.

جدول ۷- صورت وضعیت طرح ایجاد و توسعه و تعمیر و نگهداری اماکن ورزشی،

(ارقام به میلیون ریال)

فرهنگی و تفریحی به شماره ۳۰۵۰۱۲۴۶

اعتبار لایحه	اعتبارات دوران برنامه دوم (سال)					اعتبار سال ۱۳۷۳	شرح
	جمع برنامه دوم	۱۳۷۸	۱۳۷۷	۱۳۷۶	۱۳۷۵		
سال ۱۳۷۹							
۱۳۷۵۰	۵۵۹۵۰	۱۰۲۰۰	۱۸۰۰۰	۱۲۰۰۰	۹۰۰۰	۶۷۵۰	اعتبار مصوب
—	—	—	۸۶۷۳	۷۴۸۹	۷۴۳۰/۵	۶۷۵۰	اعتبار پرداختی
—	—	—	۱۰۷۴۹	۹۰۵۰	۹۲۶۷	۸۳۴۹	میزان وصولی درآمد

تعداد پروژه‌ها در سال ۱۳۷۳: ۵۴ پروژه

تعداد پروژه‌ها در سال ۱۳۷۴: ۳۱ پروژه، توضیح: ۲۰ پروژه به طرح ۳۰۵۰۱۲۵۲ منتقل و ۳ پروژه حذف شد.

تعداد پروژه‌ها در سال ۱۳۷۵: ۳۲ پروژه، توضیح: پروژه قوچان اضافه شد.

تعداد پروژه‌ها در سال ۱۳۷۶: ۳۱ پروژه، توضیح: پروژه تهران شماره ۲ افتتاح شد.

تعداد پروژه‌ها در سال ۱۳۷۷: ۴۴ پروژه، توضیح: ۱۳ پروژه اضافه گردید.

تعداد پروژه‌ها در سال ۱۳۷۸: ۴۵ پروژه، توضیح: پروژه خمین اضافه گردید.

جدول ۸- صورت وضعیت طرح توسعه فضاهای ورزشی کارگران به شماره ۳۰۵۰۱۲۵۲

درصد اعتبار به اعتبار مصوب	اعتبار مصوب بر اساس برنامه	جمع کل اعتبار تخصیصی	پرداختی طی برنامه دوم					شماره ردیف طرح
			۱۳۷۸	۱۳۷۷	۱۳۷۶	۱۳۷۵	۱۳۷۴	
۶۲	۵۰,۰۰۰	۳۱,۰۳۰	۶۵۰۰	۳۲۸۰	۵۳۵۰	۱۰۱۵۰	۵۷۵۰	۳۰۵۰۱۲۵۲

بنابراین اعتبارات مصوب در لایحه بودجه سال ۱۳۷۹ برای طرح‌های یادشده کافی به نظر نمی‌رسد. در مواردی که افزایش بودجه وزارتخانه برای این منظور مدنظر باشد، پیشنهاد می‌شود درصدی از آن از محل افزایش سقف مورد نظر برای ردیف‌های درآمدی قابل انعطاف وزارت کار و امور اجتماعی از قبیل ردیف‌های ۴۱۹۹۴۴، ۴۱۹۹۵۹، ۴۱۹۹۴۵ و ۴۱۹۹۷۴ صورت پذیرد.

۳- میزان اشتغال پیش‌بینی شده برای سال ۱۳۷۹ رقم رضایت‌بخشی است، لیکن به نظر می‌رسد که در لایحه سال ۱۳۷۹ چگونگی، کم و کیف و سمت و سوی ایجاد فرصت‌های شغلی جدید لحاظ نشده است. زیرا اولاً، دستگاه یا دستگاه‌های متولی آن مشخص نشده است، ثانیاً میزان اعتبار لازم به صورت کمی برای آن دیده نشده است و ثالثاً وظیفه دستگاه‌ها در ایجاد تعداد مشخص شغل جدید تعیین نگردیده است. در مواردی که اعتباری برای ایجاد اشتغال مدنظر قرار گرفته است، به طور مشخص تعداد شغل‌های موردنظر تعیین نگردیده و لازمه‌های اجرایی آن برای دستگاه ذی‌ربط نیز نامشخص است. به طور مثال، ما با تفاوت افزایش قیمت انرژی به عنوان اعتبار ملحوظ جهت ایجاد فرصت‌های شغلی دستگاه‌ها تعیین گردیده در حالی که وظیفه هر دستگاه در ایجاد فرصت‌های شغلی و نیز لازمه‌های اجرایی آن نیز تعیین نشده است، که ممکن است اعتبار یادشده در عمل صرف کاستی‌های موجود در دستگاه‌های ذی‌ربط شده بدون این که منجر به ایجاد شغل جدید گردد. بنابراین بهتر است که دقیقاً میزان فرصت‌های شغلی هر دستگاه در قبال دریافت اعتبار مشخص، تعیین گردد و بعداً در قالب یک سیستم نظارتی اقدام به ارزیابی اجرای آن شود. یا این که تمام اعتبار موردنظر در اختیار شورای عالی اشتغال قرار گیرد و دولت با نظارت مستقیم تحقق ایجاد فرصت‌های شغلی جدید را عملی نماید.

منابع و مأخذ

- ۱- نشست کارشناسی با مسئولان وزارت کار و امور اجتماعی در تاریخ ۱۳۷۸/۱۰/۱.
- ۲- آمار پایگاه اطلاعات کار. اداره کل آمار نیروی انسانی و خدمات ماشینی، معاونت طرح و برنامه وزارت کار و امور اجتماعی، فروردین ۱۳۷۸.
- ۳- گزارش سیاست اشتغال در برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران.